

เอกสารข้อมูลโครงการฉบับนี้เป็นการแปลจากเอกสารภาษาอังกฤษ ลงวันที่ 22 เมษายน

ประเทศไทย: โครงการโรงไฟฟ้าพลังลมขนาดใหญ่

ชื่อโครงการ	โครงการโรงไฟฟ้าพลังลมขนาดใหญ่			
เลขที่โครงการ	48233-001			
ผู้กู้/บริษัท	ชัยภูมิ พลังงานลม กองทุนพัฒนาพลังงานสะอาด บริษัทชัยภูมิ วินด์ฟาร์ม จำกัด			
ประเทศ	ประเทศไทย			
สถานที่ตั้ง				
เลขที่อนุมัติ	7435/8289			
ประเภทหรือรูปแบบ ความช่วยเหลือ	7435	กองทุนพัฒนาพลังงานสะอาด	30.00 ล้านดอลลาร์สหรัฐ	ผูกพันแล้ว
	7435	เงินกู้	53.00 ล้านบาท	ผูกพันแล้ว
วาระเชิงยุทธศาสตร์	การเจริญเติบโตแบบยั่งยืนที่คำนึงถึงสิ่งแวดล้อม การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจแบบมีส่วนร่วม			
ปัจจัยขับเคลื่อนการ เปลี่ยนแปลง	ธรรมาภิบาลและการพัฒนาขีดความสามารถ การจัดการปัญหาด้วยองค์ความรู้ การเป็นหุ้นส่วน การพัฒนาภาคเอกชน			
สาขา / สาขาย่อย	พลังงาน – การผลิตไฟฟ้าพลังงานหมุนเวียน – พลังงานลม			
ความเป็นธรรมทาง เพศและการบูรณา	ไม่มีประเด็นนี้			

การมิติหญิงชาย

สำนักที่รับผิดชอบ
ของ ADB

สำนักปฏิบัติการภาคเอกชน

แผนกที่รับผิดชอบ
ของ ADB

แผนกบริหารการลงทุน สำนักปฏิบัติการภาคเอกชน

เจ้าหน้าที่ที่
รับผิดชอบของ ADB

มาซายุกิ คันดะ

ผู้สนับสนุนโครงการ

บริษัทผลิตไฟฟ้า จำกัด (มหาชน)

คำอธิบาย

โครงการโรงไฟฟ้าพลังลมขนาดใหญ่เป็นการก่อสร้างโรงไฟฟ้าพลังงานลมขนาดกำลังผลิต 90 เมกะวัตต์ที่อำเภอชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ โดยมีการดำเนินการภายใต้สัญญาซื้อขายไฟฟ้ากับการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) ระยะเวลา 5 ปี ทั้งนี้จะมีการต่ออายุสัญญาโดยอัตโนมัติคราวละ 5 ปีตามแผนการรับซื้อไฟฟ้าจากผู้ผลิตไฟฟ้าเอกชนรายเล็ก (SPP) โครงการนี้เป็นการสานต่อโครงการโรงไฟฟ้าพลังงานลมเทพนาซึ่งเป็นโครงการขนาดเล็กมาก มีขนาดกำลังการผลิต 7.5 เมกะวัตต์ที่ ADB ให้การสนับสนุนทางการเงินเมื่อปี พ.ศ. 2556 เพื่อจัดหาโครงสร้างทางการเงินที่สามารถนำไปใช้กับโครงการที่มีขนาดใหญ่กว่ามากอย่างโรงไฟฟ้าพลังลมขนาดใหญ่ซึ่งมีขนาดกำลังผลิต 90 เมกะวัตต์ได้สะดวก

วัตถุประสงค์และ
ขอบเขต

การเชื่อมโยงกับ
ยุทธศาสตร์
ระดับประเทศ/
ภูมิภาค

การลงทุนที่เสนอในโครงการนี้เป็นการให้เงินกู้แก่บริษัทชัยภูมิ วินด์ฟาร์ม จำกัด เพื่อดำเนินโครงการโรงไฟฟ้าพลังลมขนาดใหญ่ในประเทศไทย โครงการจะก่อสร้างและเดินเครื่องโรงไฟฟ้าขนาด 81 เมกะวัตต์ ประกอบด้วยกังหันลม 32 ต้น การลงทุนในโครงการดังกล่าวสอดคล้องกับยุทธศาสตร์หุ้นส่วนการพัฒนาในระดับประเทศสำหรับประเทศไทยปี พ.ศ. 2556-2559 ของธนาคารพัฒนาเอเชีย (ADB) ซึ่งระบุสาขาหลักที่มีความสำคัญเชิงยุทธศาสตร์ไว้ 3 ด้าน ได้แก่ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม และการพัฒนาภาคการเงิน^๕ ยุทธศาสตร์ยังระบุว่าการใช้จ่ายงบประมาณโดยรวมเพื่อการลงทุนและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานสาธารณะของประเทศเมื่อเทียบกับผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศเมื่อปี พ.ศ. 2554 ยังอาจไม่เพียงพอที่จะแก้ไขข้อจำกัดของโครงสร้างพื้นฐานในสาขาต่างๆ ที่มีความสำคัญโดยเฉพาะ เช่น สาขาพลังงาน ทั้งนี้ ได้ให้รายละเอียดความท้าทายของโครงสร้างพื้นฐานในสาขาพลังงานเอาไว้ดังนี้ ได้แก่ การเพิ่มกำลังการผลิตไฟฟ้า การเร่งพัฒนาการผลิตพลังงานทดแทน และการสร้างความแข็งแกร่งให้ตลาดพลังงานระดับภูมิภาค รัฐบาลตระหนักถึงความจำเป็นที่จะต้องดำเนินการเพิ่มเติมเพื่อสร้างเศรษฐกิจคาร์บอนต่ำที่มีความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม เพื่อให้บรรลุ

เป้าหมายดังกล่าว จึงได้กำหนดวาระที่มีความสำคัญสูงด้านการพัฒนาเอาไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 ปี พ.ศ. 2555-2559 ซึ่งรวมถึงการเจริญเติบโตแบบมีส่วนร่วม การพัฒนาภาคเอกชน และการพัฒนาที่มีความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม แผนพัฒนาประเทศยังพูดถึงการส่งเสริมการเจริญเติบโตสีเขียวโดยอาศัยการเพิ่มประสิทธิภาพพลังงาน การสนับสนุนแหล่งพลังงานสะอาด และขยายปริมาณพื้นที่ป่า แผนพัฒนาพลังงานทดแทนและพลังงานทางเลือกของประเทศไทย ปี พ.ศ. 2555-2564 ซึ่งรัฐบาลให้ความเห็นชอบเมื่อเดือนธันวาคม พ.ศ. 2554 เน้นการพัฒนาพลังงานลมและตั้งเป้าหมายให้มีสัดส่วนการใช้พลังงานทดแทนเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 25 ของพลังงานขั้นต้นภายในปี พ.ศ. 2564 ซึ่งจะช่วยลดการปล่อยคาร์บอนได้ปีละ 76 ล้านตัน⁹ โครงการยังเป็นการสนับสนุนวัตถุประสงค์ระยะยาวของรัฐบาลตามแผนการลงทุนภายใต้กองทุนพัฒนาพลังงานสะอาดของไทย (Thailand Clean Technology Fund) เพื่อใช้เงินทุนจากกองทุนพัฒนาพลังงานสะอาดของ ADB (ADB Clean Technology Fund) ในการสนับสนุนโครงการพัฒนาพลังงานทดแทนและพลังงานทางเลือกของภาคเอกชน คาดว่าโครงการจะช่วยเพิ่มความมั่นคงด้านพลังงานตามความริเริ่มของประเทศไทยและเป็นปัจจัยหนึ่งที่จะส่งผลให้เกิดการเร่งขยายการลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐานของภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องกับพลังงานสะอาด

ประเภทของมาตรการป้องกันผลกระทบ

สิ่งแวดล้อม	B
การโยกย้ายถิ่นโดยไม่สมัครใจ	C
ชนพื้นเมือง	C

สรุปประเด็นด้านสิ่งแวดล้อมและสังคม

สิ่งแวดล้อม

การโยกย้ายถิ่นโดยไม่สมัครใจ ระดับมาตรการป้องกันผลกระทบ: C

1. ผลกระทบที่สำคัญ : โครงการต้องการพื้นที่ 6.88 เฮกเตอร์สำหรับการปฏิบัติการโรงไฟฟ้าพลังงานลม เกษตรกรซึ่งได้รับการจัดสรรที่ดินทำกินจากสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) รวม 39 รายให้ความยินยอมในการใช้ประโยชน์ที่ดินทำโครงการ โดยบริษัททำสัญญาเช่าที่ดินระยะยาวกับสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ครอบคลุมพื้นที่โครงการทั้งหมดโดยความยินยอมของเกษตรกรทั้ง 39 ราย เกษตรกรผู้ถือครองที่ดินได้รับผลกระทบเพียงเล็กน้อยจากการก่อสร้างกังหันลม และสถานีไฟฟ้าย่อย กล่าวคือ มีการใช้ที่ดินของเกษตรกรแต่ละรายเพียง 0.16 เฮกเตอร์หรือคิดเป็นร้อยละ 1-13 ของที่ดินทั้งหมดที่เกษตรกรถือครอง เกษตรกรส่วนใหญ่ได้รับผลกระทบน้อยกว่าร้อยละ 6 มีเพียงหนึ่งรายเท่านั้นที่ดินได้รับผลกระทบร้อยละ 13
2. ยุทธศาสตร์เพื่อบรรเทาผลกระทบ : การพิจารณาค่าเช่าในสัญญาเช่าที่ดินระยะยาวอาศัยอัตราที่คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินกำหนดเอาไว้เป็นพื้นฐาน ส่วนค่าเช่ารายปีที่จ่ายให้แก่เกษตรกรทั้ง 39 ราย เป็นอัตราที่กำหนดขึ้นหลังการหารือและเจรจาต่อรองกันอย่างเหมาะสม โดยเป็นอัตราที่สูงกว่ารายได้ที่เกษตรกรได้รับจากการปลูกมันสำปะหลังบนพื้นที่ 0.16 เฮกเตอร์ ทั้งนี้ เพื่อแสดงความปรารถนาดีของบริษัท บริษัทได้ให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่เกษตรกรมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2555 และแจ้งให้ทราบล่วงหน้าถึงวันเริ่มก่อสร้างเพื่อให้เกษตรกรมีเวลาเต็มที่ในการเก็บเกี่ยวพืชผล บริษัทว่าจ้างเจ้าหน้าที่ในท้องถิ่นเป็นผู้ติดต่อประสานงานกับเกษตรกรเพื่อดำเนินการเรื่องที่ดินตามที่ตกลงกันได้ จากการสัมภาษณ์เกษตรกรยืนยันว่าไม่มีปัญหาเรื่องข้อตกลงที่ดิน นอกจากนี้ ยังมีการจัดตั้งกลไกรับเรื่องร้องเรียนเพื่อจัดการประเด็นห่วงใยต่างๆ เกี่ยวกับการก่อสร้างและการปฏิบัติการโรงไฟฟ้าฟาร์มกังหันลม
3. แผนหรือการดำเนินการอื่นๆ : ไม่มีการดำเนินการอื่น

ชนพื้นเมือง ระดับมาตรการป้องกันผลกระทบ: C

1. ผลกระทบที่สำคัญ : โครงการตั้งอยู่ในจังหวัดชัยภูมิ ห่างจากกรุงเทพฯ เป็นระยะทาง 250 กิโลเมตร ถึงแม้ว่าผู้คนกลุ่มแรกที่อพยพเข้ามาตั้งถิ่นฐานในบริเวณนี้เมื่อสองร้อยกว่าปีก่อนในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ตอนต้นจะมาจากนครเวียงจันทน์ แต่ประชาชนส่วนใหญ่ที่อาศัยอยู่ในสถานที่ตั้งโครงการในปัจจุบันคิดว่าตนเองเป็นคนไทย ไม่มีข้อมูลว่ามีชนกลุ่มน้อยและ/หรือชนพื้นเมืองกลุ่มใดตั้งถิ่นฐานอ้างสิทธิหรือมีกรรมสิทธิในที่ดินซึ่งเป็นสถานที่ตั้งโครงการและพื้นที่ข้างเคียง เนื่องจากไม่มีชนพื้นเมืองในสถานที่ตั้งโครงการ จึงจัดระดับมาตรการป้องกันผลกระทบด้านชนพื้นเมืองในหมวด C ต้องมีการขอการสนับสนุนจากชุมชนอย่างกว้างขวางหรือไม่? ไม่
2. ยุทธศาสตร์เพื่อบรรเทาผลกระทบ : ไม่เกี่ยวข้อง
3. แผนหรือการดำเนินการอื่นๆ : ไม่มีการดำเนินการอื่น

การสื่อสาร การมีส่วนร่วมและการปรึกษาผู้มีส่วนได้เสีย

ตารางเวลาการออกแบบความช่วยเหลือ การจัดเตรียมและการดำเนินการ

วันที่อนุมัติแนวคิด	18 กรกฎาคม พ.ศ. 2557
วันที่ประเมินสถานะโครงการ	
วันที่นำเสนอให้ผู้บริหารพิจารณาอนุมัติ	30 ตุลาคม พ.ศ. 2557
วันที่โครงการผ่านการอนุมัติ	04 ธันวาคม พ.ศ. 2557
วันที่ปรับปรุงเอกสารข้อมูลโครงการครั้งล่าสุด	11 มกราคม พ.ศ. 2559

เอกสารข้อมูลโครงการ (Project Data Sheet: PDS) เป็นเอกสารให้ข้อมูลโดยสรุปของโครงการหรือแผนงาน เนื่องจากเป็นเอกสารที่อยู่ระหว่างการดำเนินงานจึงอาจมีการให้ข้อมูลเพิ่มเติมภายหลังซึ่งไม่ปรากฏในเอกสารฉบับแรก ข้อมูลของโครงการที่อยู่ระหว่างเสนอเป็นข้อมูลเบื้องต้นที่อาจเปลี่ยนแปลงได้และให้ไว้เพื่อเป็นแนวทางเท่านั้น

ADB ให้ข้อมูลที่อยู่ในเอกสารข้อมูลโครงการ (PDS) เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับผู้ใช้นั้นโดยไม่มีการรับรองแต่อย่างใด แม้ ADB พยายามจัดหาเนื้อหาที่มีคุณภาพสูงแต่ข้อมูลที่จัดทำมาเป็น "ข้อมูลตามสภาพที่เป็น" โดยไม่มีการรับประกันใดๆ ทั้งสิ้น ไม่ว่าจะเป็นการรับประกันโดยชัดแจ้งหรือโดยนัย รวมถึงแต่ไม่จำกัดเพียงการไม่รับประกันทั้งในด้านสภาพการใช้ประโยชน์ในเชิง

พาดิธิยั ความเหมาะสมสำหรับวัตถุประสงค์เฉพาะและการไม่ละเมิด โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ADB ไม่รับประกันหรือให้การรับรองความถูกต้องหรือความสมบูรณ์ของข้อมูลดังกล่าวแต่ประการใด